

KIS HÍR LAP

... GYANAKODVA NÉZETT RÁJOK. (Lásd a 295. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LVII. köt. 19. szám.

Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1899. november 5-én.

AZ INKA MADARA.

— Elbeszélés számos képpel. —

Irta *Fenn György.*

(Folytatás.)

MESZEDELMES, kínos helyzetben egy-egy másodperc is nagyon hosszú időnek látszik ugyan, de mégis már jócskán telhetett bele az idő, hogy ott feküdtem a földön, hátamon a pumával. A csökönnyös fenevad nem mozdult. Gondolataim mármár zavarodni kezdtek; nem jutott eszembe semmi, amit menekülésem érdekében tehetnék. Ugy éreztem, hogy rövid idő múlva elájulok.

Hirtelen azonban arra lettem figyelmes, hogy száraz galy töredező... bizonyosan Dani közeledik. Már egészen közéről hallom a lépteit.

Figyelmes lett a puma is. Dühében nagyot mordult, szinte zugott tőle a fejem. Aztán — éreztem — kissé félre fordult s egyre mérgesebben morgott, nyilván Danira, akit én nem láthattam ugyan, de aki bizonyosan közvetlen mellénk lépett. Még halálos veszedelmemben is ez jutott eszembe:

— Mit akar a vakmerő fiu? Nem elég, hogy én a halál torkába jutottam? Hírmondó se maradjon?

E közben éreztem, hogy a puma nyugtalanul izeg-mozog, mint ha föl akarna ugrani, másrészt meg mégsem akarna engemet a karmaiból elereszteni. Aztán hallottam a Dani szavát:

— Urfi, itt vagyok három lépésnyire és Isten nevében lövök! Innen el nem hibázom s ha nem ölöm is meg, de fölgrík s akkor az urfi is fölkel és lő.

Ebben a pillanatban már dördült is a lövés. Majd bele siketültem, mert a puma

csöve alig egy-két arasznyira volt a fejemtől, de a pumától is! A fenevad rettentő bődüléssel szökkent fel s én megszabadulván a tehertől, szintén talpra ugrottam, hogy most már én segísek Daninak, ha rá ugrott a puma. De már nem volt rá szükség.

A Dani golyója, olyan közéről, csakugyan nem hibázott. A pumának a koponyáját furta át s a fenevad, miután felszökkent, élettelenül zuhant vissza a földre. Egy-két pillanatig még rángatózott, aztán elnyult, vége volt.

Nyakába borultam Daninak.

— Megmentetted az életemet, Dani! Köszönöm! De nagy vakmerőség volt, hogy így ide jöttél; könnyen megeshetett volna, hogy neked kerül az életedbe, jó fiu!

— Már hiába, nem volt más mód, felelé Dani nyugodtan. És ha már valamelyikünknek itt kellett volna hagynia a fogát, az enyéért nem lett volna olyan nagy kár. Hiszen én már egyszer úgy is a tengernek szántam magamat és csak az urfinak köszönhetem, hogy itt vagyok. No de most lássuk, hogy ez a bestia nem tett-e kárt az urfiban?

— Nagyot nem tehetett; de mint ha vér csorogna a hátamon. Megkarmolt.

Dani megvizsgált. A puma csakugyan föl karmolta a nyakamat, de a seb jelentéktelen volt, nem is igen fájt. Nem messze tiszta forrás-vizet találtunk, ezzel lemostuk a vért, ittunk is nagyot a jó vízből és ekkor már ismét tréfásra fordult a kedvünk.

— No, Dani, jobb szeretem így, hogy én iszom, mint ha a puma jött volna ide inni, miután meglakmározott belőlem. Térjünk most vissza hozzá.

— Minek? Nem áll az többé talpra.

— Nem bizony. De nem hagyjuk a bőrében. Lefejtjük róla gyönyörű bundáját. Mondhatom, pompás lágy, mint a bársony. Kipróbáltam, hogy rajtam feküdt.

— A semmiházi! Az már bizony kényelmesebb lesz, ha az urfi fekszik rajta.

— Igen, de csak ha nekem ajándékozod. Mert a te jogos tulajdonod.

— No persze! Hisz' az urfi szenvedett meg értte.

Megnuyztuk a pumát s erre a napra megeléglévén a vadászatot, megindultunk a tanyánk felé. Csak azt sajnáltam, hogy a narancs-sárga madár párját meg nem kerithettem.

— Talán jobb is, hogy nem akad most az utamba, mert alkalmasint reszketne a kezem a nagy ijedelem után, nem tudnék jól lőni.

— Pedig épp ott száll ni! kiáltá Dani.

A következő pillanatban biz' én mégis lőttem, még pedig szerencsésen. Meg volt a madaram párja. Most már mehettünk haza.

Vilmos bácsi ugyancsak nagy szemett meresztett, mikor a tanyára érkeztünk. Legelőször is a puma bőre ötlött a szemébe, s persze el köllött mondanunk a történetét. Nagybátyám elkomolyodott és melegen megszorította Daninak mind a két kezét.

— Köszönöm, Dani fiam. Derék fiu vagy. Nem fogom elfelejteni.

A jó fiu arca ragyogott az örömtől, de szerényen mondá:

— No, hiszen csak nem engedhettem, hogy az a torkos bestia minket kapjon be ebédre?

— Ez valóban nagy ár lett volna az Inka madaráért. Pedig még csak nyomát sem találjuk.

— De hoztam két ritka madarat. Nézze csak, kedves bácsi! Eleinte azt hittem, hogy kviczálok.

Nagybátyám örvendve vette át a két madarat.

— Nem kviczálok, hanem szirti kakas és tyuk, szintén nagyon ritka madár. És azokon a tájakon szokott tanyázni, ahol az inka madara. Holnap magam is elmegyek oda.

Ez izgalmas nap után jól esett az éjjeli pihenés. Másnap reggel azonban már korán talpon voltunk s én meg Vilmos bácsi egész nap azon a fenn-sikon bolyongtunk, ahol a szirti kakast lőttem. Reménykedésünk azonban hiunak bizonyult. Az Inka madarának nyomát sem találtuk.

Másnap, harmadnap is ugyan azt a tájéket jártuk be, más-más irányban. Mind hiába. Én bizony már veszteni kezdtem a türelmemet. De Vilmos bácsi is így szólt:

— Ezt az egész vidéket már mindenfelé átkutattuk. Itt nem találunk kviczált. Odább kell vándorolnunk.

— Igen ám, de a patak vize olyan sekély, hogy nem bírja meg a csónakunkat.

— Nem bizony. Gyalog szerrel ballagunk odább barátocskám, még pedig alkalmasint messzire. Itt még nem vagyunk eléggé magasán a hegységben. Ugy látszik, az Inka madara nem szereti az ilyen tág völgyeket, hát föl kell kapaszkodnunk utána a magas bérczek közé.

— Igen, de mi lesz itt a csónakunkkal és sok drága holminkkal?

— A csónakot jól megerősítjük, a ládák-nak pedig nem lesz semmi bajuk a házikóban. Arról már meggyőződünk, hogy ez teljesen elhagyott vidék, még csak indiánusok sem járnak ezen a tájon; semmi jel, semmi nyom sem mutat rájuk. A hol-

minkat hiba nélkül itt találjuk, csak szerencsésen térjünk vissza.

Illés mester és Dani nagy örömmel fogadták a tervet. Mind a ketten már szinte türelmetlenebbek voltak nálammál és Vilmos bácsinál, hogy ahhoz a csodamadarhoz hozzá jussunk.

— Felkutatjuk, ha a világ végeig megyünk is! biztatott Dani.

— Csak hogy neked és Illés mesternek nem lesz ám mulatságos a vándorlás, mondám nevetve. Jókora batyut fogtok czipelni, mert sok elemozsiát és más szükséges holmit kell magunkkal vinnünk.

— Baj is az! Birjuk mi!

A következő nap a készülődéssel telt el. Vilmos bácsi gondosan kiválogatta, ami utunkra szükséges lehetett. Lőszer, eleseg, a madarak kitöméséhez való anyag, gyújtó és világító szer éjszakára, pokrócz és más egyéb került a két nagy batyuba. És mindeniknek egy-egy jó puská a kezébe.

Másnap korán hajnalban keltünk utra, a patak mentén.

— A víz mentén legkényelmesebben jutunk előre, mondá nagybátyám. És leg hamarabb el is érjük a nagy hegységet, mert ez a patak okvetlenül onnan ered.

Nem éppen gyorsan, de kitartóan lépegettünk. Én s Vilmos bácsi utközben vadászgattunk is egy kicsit, de csak sütni való madarakra. Este fölütöttük a ponyvasátrat s reggel ismét korán indultunk odább, mindig a kis patak mentén. A völgy mindinkább szűkült, a hegyek magasodtak. Negyed-napra már javában benn voltunk a bércz-világban.

Benn voltunk és egyszerre csak azt vet-tük észre, hogy itt aztán el is van a világ zárva előttünk.

Óriási sziklák meredeztek nem csak jobbról, balról, hanem szemközt is. A kis patak pedig, melynek mentén eddig fölfelé baktattunk, annak a szemközt meredező szikla-óriásnak az oldalából, barlangszerű nyílásból, a föld alól zuhogott elő. Itt tovább nem mehetünk.

Ez kellemetlen meglepetés volt. Még a nagybátyám is boszankodott.

— Legalább is két napi fáradságunk veszett kárba, mondá. Nagy darabon kell vissza térnünk, hogy ezeket a sziklákat megkerüljük.

Mi tagadás, mind-annyian meglehetősen bambán bámultunk az óriási sziklára. Egyszer aztán megszólalt Illés mester:

— Biz' az nagy kerülő lesz. Tán jobb is volna, ha egyenest ballagnánk tovább.

— Ugyan mit beszél, Illés mester! mondám szinte boszusan. Nincs szárnyunk, hogy e sziklák fölött átröpüljünk.

— Az nincs. De a szikla alatt talán odább mehetünk. Ez a patakcsa alig hogy bokán fölül ér, hát a medrében szépen végig gázolunk.

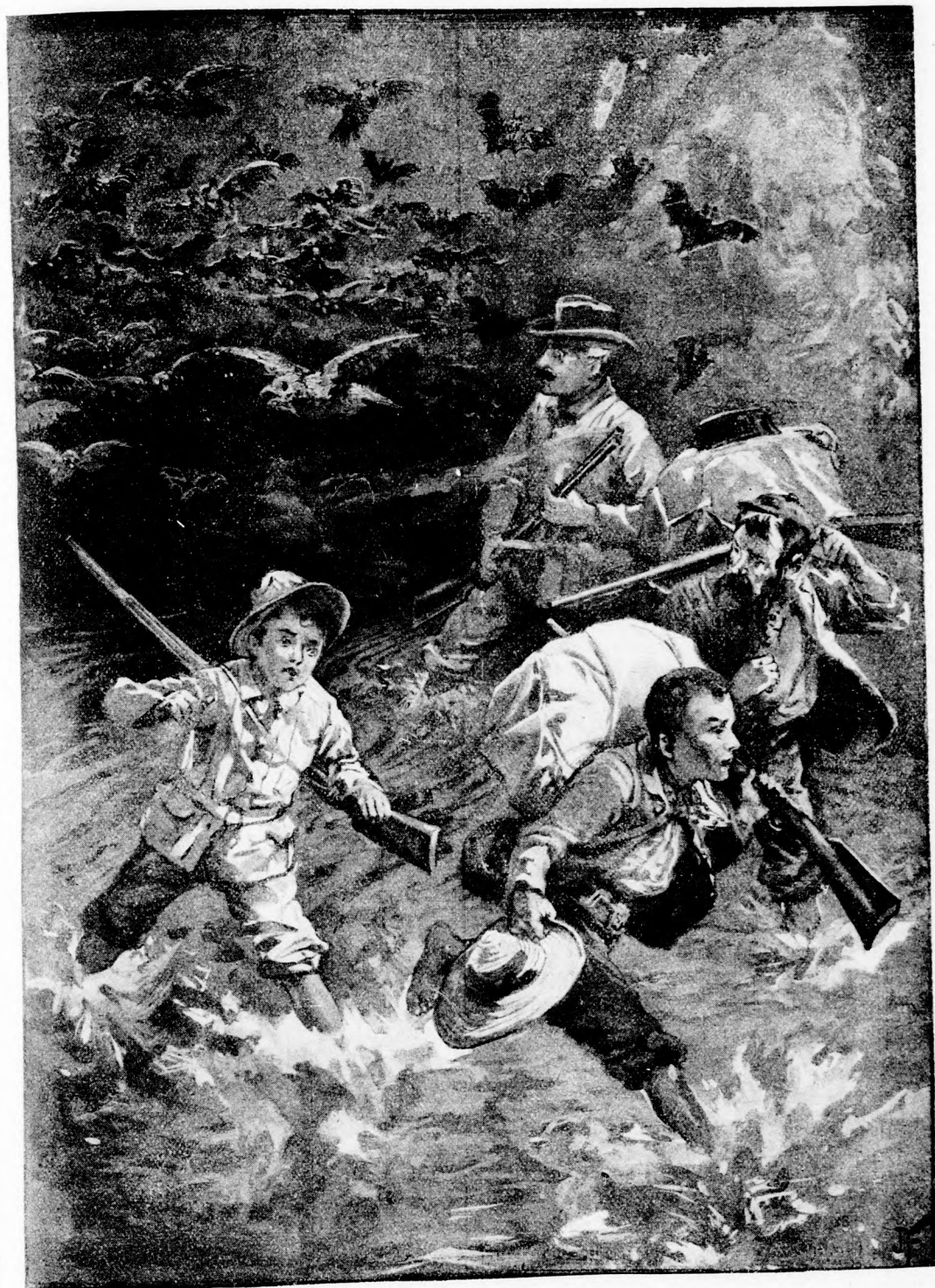
— Azt hiszi, hogy ez a patak a szikla tulsó oldalán megint szabadon folyik?

— Azt én. Hallottam én már olyan vizekről, melyek el-eltűnnek a föld alatt, vagy hegy mélyén folynak keresztül, mint holmi alag-utban.

— Hm! Mond valamit. Csak hogy nagyon alacsony a nyílás, melyen a víz kifolyik, tehát kérdés, elég magas-e benn a sziklában az alag-ut, hogy járhassunk. Aztán meg bizonyára korom-sötétség van ott benn.

— Az nem baj! Van lámpásunk, meggyújtjuk. Már persze: azt nem tudom, elég

(Folytatása a 294. lapon.)

... MENEKÜLTÜNK KIFELE. (Lásd a 294. lapon.)

(Folytatás a 292. laphoz.)

magas-e a föld alatti út, hogy járassunk benne; de megpróbálni mégis lehetne.

— És ha valami mélység van ott a vízben... bele zuhanunk.

— Attól nem félek. Vágunk hosszú botokat és kitapogatjuk a víz medrét minden lépésnél.

Nagybátyám, ki távolabb álldogált, most közelebb jött és csak az utolsó szavakat hallotta.

— Mi az? Min tanakodtok?

Elmondtam az Illés mester kalandos tervét. Vilmos bácsinak fölragyogott az arca.

— Illés mester, ez remek gondolat! Minden esetre megkísértjük. A bejárás kissé alacsony ugyan, de benn tágulhat. Mindjárt kipróbáljuk egy lövéssel.

— Hogyan, kedves bácsi?

— A lövés visszhangja biztosan megmondja, tágas-e vagy szűk az üreg. Illés mester, gyujtsa meg a lámpást!

Levetettük a cipőinket, fölgyürkőztünk térden fölül és behatoltunk a patak földalatti útjába. A bejárásnál mélyre köllött lehajolnunk, de alig pár lépéssel beljebb már fölegyenesedhettünk. Vilmos bácsi mindjárt el is sütötte a puskáját. A lövés dörgésére hatalmas visszhang felelt, még pedig oly módon, hogy mindnyájan azt kiáltoztuk:

— Magas itt a boltozat! Van hely bőven! Mehetünk.

A következő pillanatban sajátságos zugás, suhogás hallatszott. El nem tudtam képzelni, mi az?

— Gyorsan ki! szólta Vilmos bácsi. Gyorsan, mert levernek a lábunkról!

A lámpás fényénél már láttuk, miről beszél. A lövés dördülése ezer meg ezer

denevért, bagolyfélét és más olyan éjjeli madarat riasztott fel, mely nappal ebben a sötét barlangban tanyázott. Zugva, sipitva, sziszegve röptültek a kijárási felé, oly ropant tömegben, hogy valóban veszedelmessé válhattak. Mi is hanyatt-homlok menekültünk kifelé. (Lásd a képet a 293. lapon.)

Valóságos versenyre keltünk: mi a vízben gázolva, a szárnyasok a levegőben röpülve, hogy ki érjen hamarabb az alacsony kijáráshoz.

(Folytatása következik.)

AZ ERDÉSZ JANCSIJA.

(Képpel a 297. lapon.)

*Fegyver ropog, hajtó kiált,
Körben állnak a vadászok,
Én meg emelem a butyrot
S fáradtan nyomukba mászok.*

*Jaj, mikor lesz ennek vége?
Hogy várjam ki szomjan, éhen?
Kisebb gondjuk vagyok én most —
Haza bandukolok szépen.*

*Betoppanok a szobába,
Éhen vagyok, szomjan vagyok —
S mert épp ott a sörös kancsó,
Házok is belőle nagyot.*

*Retek is van, turó is van,
Csábít a foszló kenyérke —
Soká lesz, míg haza-térnek
A vadászok est-ebédre.*

*Talán bizony vétettem is,
Nem volt szabad ilyet tennem...
Ó, ne ródd fel kis vétkenet,
Ó, bocsáss meg, jó Istenem!*

A NEVE volt Tánccos, de táncolni nem igen tudott, kedve meg éppen nem volt rá, ámbár négy lábbal járhatta volna. Mert hát csak kutyácska volt, annak is csenevész, kicsi. Talán több lett volna a tudománya is, a kedve is, ha más a gazdája, nem Bertók, aki ököllel, vesszővel, ráadásul pedig éheztetéssel nevelte.

Mit tehetett szegény kis Tánccos? Vinnyogott, sivalkodott, de tünie köllött a durva kinszást.

Vékony deszka-kerítés választotta el a Bertókék udvarát a szomszéd uri ház udvarától. Áthallatszott a szegény kis Tánccos sivalkodása, de még látni is lehetett a palánk hasadékein át, miként kinozza az a vásott Bertók az istenadta kis állatot. Volt is, aki nézze, hallgassa, még pedig nagy felháborodással: két testvér leányka, Irénke és Lottika. És mikor már nem bírtak a haragjokkal, át is kiáltottak a hasadékon:

— Ugyan ne kinozd már azt a szegény kutyácskát!

— Mi közük hozzá? felelt Bertók nyersen. Vegyenek a kisasszonyok maguknak kutyát-macskát és ültessék a kanapéra, ha tetszik; én pedig úgy tánczoltatom a magamét, ahogy nekem tetszik.

És csak azért is fülénél fogva emelte magasra a sivalkodó Tánccost, úgy tanította két lábon való járásra. A két leányka egészen kipirulva sietett a mamához, váltig bizonygatva, hogy tenni kell valamit. De a mama azt felelte:

— Csuf dolog, amit Bertók mivel, de fenni nem tehetünk semmit. Nem avatkozhatunk bele, hogy a szomszéd mit csinál a maga portáján. Már biz' abba, kedveseim, bele köll nyugodnotok.

De Irénke és Lottika nem nyugodtak egészen bele. Még egy kicsit zokon is vetették, hogy a mama nem akar bele avatkozni a szomszéd dolgába. Hát megtették ők.

Persze, persze, nem sokat tehettek, azt is csak olyankor, mikor Bertók nem látta. Azt tették, hogy egy-egy konczocskát, csontocskát dobtak Tánccosnak, magukhoz hívták, simogatták. A kutyácska eleinte gyanakodva nézett rájuk (Lásd a képet a czimlapon.), de mikor meggyőződött, hogy igazán jó barátai, ő is melegen ragaszkodott a két leánykához. Ha csak szerét ejthette, utánok futott, vigan ugrált körülöttük; kitünt hogy nagyon okos állatka. Annál inkább sajnálták a lányok az ő négylábu barátjuk keserves állapotát.

Mert még ez a barátság is csak veszedelmére vált a szegény kis Tánccosnak. A hányszor Bertók észre vette, hogy a kutyácska a szomszéd kisasszonyokkal sétál vagy játszogat, mind-annyiszor rögtön elhívta és kegyetlenül megverte. Irénke és Lottika sirva panaszolták el ezt is a mamának, aki azonban megint csak azt felelte:

— Bizony csunya dolog, de nem tehetek semmit a ti négylábu pajtástokért. Szép szóval már intettem azt a garázda ficzkót; parancsolni nincs jogom.

Igy csak az vigasztalta a két leánykát, hogy a szegény kis tánczost még a verés sem tántoritotta el a baráti szeretettől.

Ezt egy szép nyári napon be is bizonyította.

Irénke és Lottika a mamával sétáltak

BOLDOG TÖPRENGÉS.

*Én vagyok, én vagyok
Édes anyám lánya,
Drága nagymamának
Kicsi unokája!*

*Ha róluk emlékszem,
Szívem csak úgy dobban —
Valj a kettő közül
Kit szeretek jobban?*

*És közülök jobban
Valj ki szeret engem?
Mekkora boldogság,
E felett töprengnem!*

künn a mezőn. Meglehető távolságban a csorda legelészett; hát oda nem is közeledtek. De közeledett ám Bertók, aki kutyá-

jával épp ezen a tájon kószált. És mikor megpillantotta a bikát, ingerkedve hadoná-
(Folytatása a 298. lapon.)

AZ ERDÉSZ JANCSIJA. (Lásd a 294. lapon.)

(Folytatás a 296. laphoz.)

szott feléje, bizván a jó lábaiban, hogy idején el tud futni.

— Böm-böröm-böm! Bög a bika! Böm, böröm!

Nem sokáig kiáltozta ezt, mert a méltóságos és hatalmas bika ur rossz néven vette a tréfát. Csakugyan bömbölt egy nagyot, aztán lefelé szegezve a nyakát, neki iramodott a csufolódó ficzkónak. Bezeg futott Bertók esze nélkül és a szegény kis Tánccos vele, nagyon bölcsen úgy okoskodván, hogy annak a hatalmas állatnak ő a fél szarvára sem volna elég. Egyenest arra felé futottak, ahol Irénkeék sétáltak, de Bertók nem futott odáig. Látta, hogy a bika mindjárt utól éri, hát gyorsan fölkapaszkodott egy fára. Onnan aztán nevetve nézett le a mások bajára.

Mert a neki vadult bika, hogy Bertókot nem látta, hát rohant tovább Irénke, Lottika és a mamájok felé. Ő most már föl akar öklelni valakit, nem bánja, akárkit! A két leányka és az anyjok rémülten látták a veszedelmet, futottak is, de nem lehetett reményök, hogy elmenekülhetnek. Nem tudtak ők oly gyorsan futni, mint az a bösz állat.

Már nem volt messze tőlük, már-már azt hitték, hogy végök van. De egyszerre csak mi történt?

A szegény kis Tánccos, aki futva futott, mikor Bertókkal volt, most hirtelen vakmerő lett, hogy az ő kedves pártfogóit látta veszedelemben. Egyszerre csak megfordult és dübös kaffogással iramodott szembe a bikával, egyenest ennek az orra alá... majd hogy bele nem harapott. A bika csodálkozva állt meg. Mit akar ez az inczi-finczi csöppség? Hamarosan föl akarta öklelni, de a fürge kis kutyának volt esze, hogy félre ugrott és oldalról akart a bika lábába harapni. A bika dühösen fordult utána, aztán keringve kergették egymást. Ezalatt pedig Irénkeék biztos távolságba értek s onnan látták a szegény kis Tánccos hősi vitézkedését.

A bika végre megunt a mulatságot, nagyot mordult és vissza tért a csordához.

Irénkeék pedig és Bertók is meg a szegény kis Tánccos baj nélkül értek haza. De bizony a kis lányok meg az anyjok még otthon is remegtek egy kicsit.

— Annak a kis kutyának köszönhetjük a menekülésünket! szolt a mama.

— Meghálálta a barátságunkat, mondák a leányok.

— Mi is megháláljuk, jegyzé meg a mama.

Mindjárt átment ő maga a szomszédba. Bertóknak választást engedett: vagy büntetést kap, amiért rájok zudította a bikát, vagy ide adja a szegény kis Tánccost, de nem ingyen, hanem jó pénzért.

Nem habozott Bertók egy pillanatig sem. Oda adta a kutyácskát.

Volt örömük a jó lányoknak, mikor haza tért a mama s vele jött a szegény kis Tánccos.

— Most már a tietek a kutyácska. Bánjatok vele jól!

No, erre nem köllött őket biztatni. Dédelgették, jól tartották, tejben-vajban fürösztöttek volna. Neki is szedte magát a szegény kis Tánccos úgy, hogy pár hét múlva rá sem lehetett ismerni. Gyönyörű kutyácska lett, a két leánykának hűséges játszó-társa, vidám, éber, engedelmes, ügyes és bátor. Jó dolga van mai nap is és régi durva gazdája irigylkedve néz reá.

— Hogy fölvitte Isten a dolgát. Még bizony jobb dolga van, mint nekem magamnak!

KÉPREJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Robinson Crusoe élete és kalandjai.”

Átdolgozta Donátszy Ferencz. Hat színnyomatu képpel és számos szöveg-rajzzal, diszes kötésben.

A KOLDUS-GEBE KÖTŐFÉKE.

— Mese két képpel. —

MOL volt, hol nem volt, az Operenciás tengeren is tul: volt egyszer egy király, annak meg két derék legény fia. Már nagyon előregedett a király, terhére esett, hogy folyton-folyvást az ország gondjával bajával vesződjön; nyugalomra vágyódott, el is tőkélte, hogy átadja az országot fiainak. Biz' abból nem sok jutott egyre-egyre, mert az egész ország mind-össze sem volt nagy; de az öreg király egyformán szerette mind a két fiát, nem akart egyiknek sem kedvezni a másik rovására. Azt is tudta, hogy a két testvér nagyon szereti egymást, hát majd szépen megegyeznek az osztózásnál.

Előhivta a fiait, elmondta nekik a szándékát és kérte őket, hogy testvériesen osztózzanak meg. De a nagyobbik királyfi, aki őszinte, szókimondó ember volt, így szólt:

— Felséges apám uram, ha öreg napjaidban nyugalomra kívánczol, hát legyen meg a kívánságod; de már az nem jó volna, hogy két felé osszuk ezt a kis királyságot. Olyan csöpp darab jutna egyre, hogy nevetnének rajtunk a szomszéd királyok. Azért hát mondd meg, melyikünk érdemesebb rá, hogy az utódod legyen. Ha az ösémét választod, csöppet sem fogom zokon venni, egészen jó szível nyugszom bele.

— Hm, hm! Kedves fiaim... ez így nagyon nehéz dolog. Egyformán szeretlek, egyformán érdemesek vagytok. Nagyon nehéz dolog!

A kisebbik királyfi, aki olyan jószívű volt, mint a falat kenyér, vidáman mondá:

— Dehogyan nehéz, felséges apám uram! Az már csak természetes, hogy a bátyám az öregebb, előbbre is való. Legyen övé a korona az egész királysággal, csöppet sem fogom tőle irigyelni. Nekem úgy is régóta nagy a kedvem, hogy szétnézzek a világban. Elmegyek szerencsét próbálni s ha nem találok, hát szépen vissza térek. Királybátyám majd csak eltart holtomig.

Ekkép szeretetben békességben meg is egyeztek. A nagyobbik királyfi mindjárt át is vette a királyságot és váltig biztatta az öcsét, ne menjen világgá, mikor itthon jólétben, kényelemben élhet; de a kisebbik királyfi nem tágitott a szándékától.

— Már csak megyek biz' én! Mit lopjam itt hiába a napot?

Felkészült az utra, ami különben nem sokbul állt. Kiválasztott egy gyönyörű paripát, zsebébe dugott egy kis apró pénzt, felkötötte a kardját aztán elköszönt apjától, bátyjától és vigan elvágatott.

Ment, mendegélt... azaz, hogy ügetett hegyen-völgyön át, sok országot bejárt, de sehol sem talált valami különösebb szerencsére, hát megint csak lóra pattant és odább vágatott. Már heted-hét országon is tul járt, mikor végre egy olyan országba ért, amelyet még nem látott.

Mert a legelső, amit látott egy szántóvető ember volt, aki a földjét szántotta. Igen ám, de hogy! Nem ökör, nem is ló volt az eke elébe fogva, hanem a gazda felesége és gyerekei!

— Ez ugyan szegény ember lehet, gondolá a királyfi.

De azután másodikat, harmadikat s még nagyon sokat látott ilyet, azaz hogy nem is látott másfélét. Az uton meg szekerekkel találkozott, melyeket szintén emberek húztak. Őt pedig, amint tüzes lován délczegen ügetett, mindenki szinte szájátátva bámulta meg, mint valami felhőből pottyant eleven csodát.

— No, ide rossz helyre tévedtem, gondolá a királyfi. Ez valami inséges tartomány. Minden embernek olyan keserves is az ábrázatja, mint ha folyvást vadalmát szopogatna.

De már csak ment tovább, eljutott a fővárosba. Nagyon szép város volt pompás palotákkal, de az emberek itt is csak olyan keserves bus képpel jártak-keltek. Eppen-ségesen így volt a fényes királyi palotában is, ahová a királyfi vendégül beállított. Az öreg király nagyon szívesen fogadta ifju

vendégét, de az arcza, a hangja olyan szomorú volt, hogy a pogánynak is megesett volna rajta a szive. Hát még a gyönyörű király-kisasszonyon, a király egyetlen egy leányán és örökösén! Mint a hervadó lilomszál, úgy állt ott bánatos atyja mellett.

Már itt csak nagy baj lehet! De a királyfi nem akart mindjárt kérdezősködni, kivált

hogy már hívták is ebédre. A királyfi azonban nagyot lovagolt, pompás étvágya volt, hát örült a királyi ebédnek.

Bezzeg leesett az álla, amint az asztalnál ült és egyik étel a másik után eléje került.

— Mi a tatár! gondolá. Hiszen tudtommal nem vagyunk nagy-bójtben. Pecsényének még a színét sem látom. Pedig anélkül

. . . ODA ÉRT MELLÉJE. (Lásd a 302. lapon.)

nem ebéd az ebéd. Micsoda szegény ördög ez az öreg király?

Az öreg király nyilván kitalálta a vendége gondolatát, mert bánatos mosollyal szólt:

— Sovány lakomához ültettek, ugy-e? Hajh! Nem így volt ez hajdanában, mikor még gazdag és boldog volt az országom!

De mióta ránehezedett az átok, koldusokká lettünk és már nincs messze az idő, amikor egész népemmel együtt elhagyjuk ezt a boldogtalan földet és világgá bujdosunk.

— Mi az a nagy baj? kérde a királyfi csodálkozva.

— Még nem hallottad? Egy rettenetes szörnyeteg falja föl mindenünket. A király-

ságom sze
több eszt
teg bocsá
is! Kigy
Ami utjá
fölfalja;
egy egy r
férhetle
tanyájáb
nap lakm
pedig ha
Eleinte
elkalan
mindent
és szét r
hát azt
ki, hogy
aljába
neki val
Ezzel be
nem meg
De már
káig
Reggelir
ezer liba
kell nek
egész fall
egész es
hén, ökö
rára tő
juh. M
mán mi
bas-szár
szág
az orsz
alig bir
nyit öss
amenny
nyetegn
Rövid i
nem is
mit adn
Akkor
az emb
hajókat
rencziás
— E
meghat

ságom szélén nagy hegység emelkedik, onnan több esztendővel ez előtt rémséges szörnyeteg bocsátkozott alá. Iszonyat csak látni is! Kigyó alakú s félmérföldnyi hosszú. Ami utjába esik: ember, állat, madár, mind fölfalja; egész csorda tehén alig elég neki egy-egy napra. Minden reggel lejön hozzá férhetetlen szikla-

tanyájából, egész nap lakmároz, este pedig haza tér. Eleinte messzire

elkalandozott, mindent fölfalva és szét rombolva; hát azt találtuk ki, hogy a szikla aljába terelünk neki való prédát. Ezzel be is éri, nem megy odább.

De már nem sokáig győzzük. Reggelire egy-két ezer liba, pulyka kell neki, ebédre egész falka ló vagy egész csorda tehén, ökör, vacsorára több száz juh. Már jóformán minden lábasszárnyas jószág kipusztult az országból; alig bírunk annyit össze szedni, amennyi a szörnyetegnek kell. Rövid idő múlva nem is lesz már mit adnunk nekie.

Akkor majd neki indul az országnak, hogy az embereket falja föl. Már készítjük is a hajókat, hogy kivándoroljunk, túl az Ope-rencziás tengeren.

— Ez bizony öreg hiba, szólta a királyfi meghatotan. De már csak mégis próbálni

köllene valamit ez ellen a gonosz szörnyeteg ellen. Hát ha mégis lehetne birni vele?

Az öreg király szomorúan rázta a fejét. — Elképzeld, hogy mindent megpróbáltunk. De még csak közelébe sem férhetni. Nagyon éber, szemes és mihelyt valami

gyanusat lát: egyet fordul és ezzel félmérföldnyi körületben egy pár pillanat alatt izzé-porrá zuz embert, állatot, fát, házat... mindent. Legyőzhetetlen az a szörnyeteg!

A királyfi elgondolkozott.

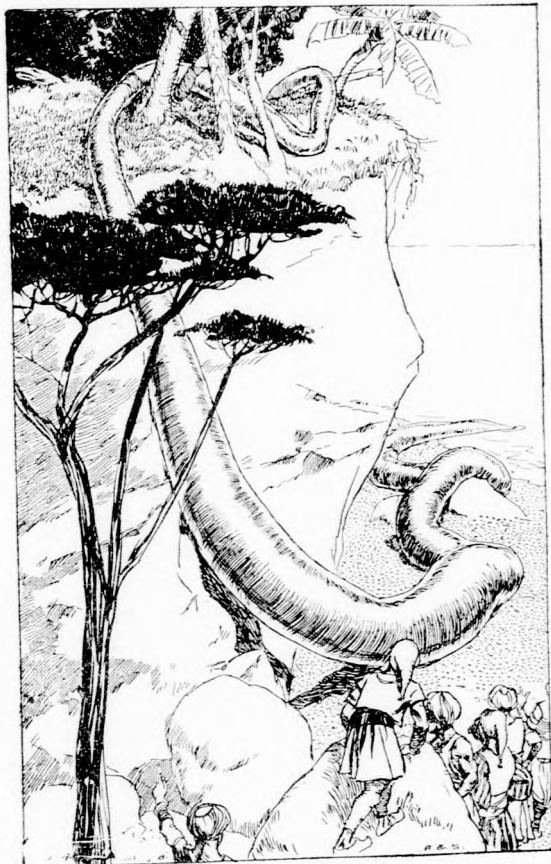
— Mégis csak ellátogatok én oda! Hát ha tehetek valamit?

A jó öreg király váltig lebeszélte, mert ugysis mind hiába próbálna akármit; csak azt érheti el, hogy oda vész; de a királyfi nem tágitott, mert igen nagyon megesett a szíve ezen a jó öreg királyon és leányán, meg a szegény népén.

— Majd iparkodom, hogy ott ne hagyjam a fogamat. Deha meg-

esnék, hogy elpusztulok... no's, nemes czélért meghalni szép halál!

Elköszönt az öreg királytól, a szép királykisasszonytól, lovára pattant, elvágatott. Messze volt az a nagy hegység, ahol a szörnyeteg tanyázott. Több nap telt bele,

... KÖVETTÉK A SZÖRNYETEG KIGYÓT.
(Lásd a 303. lapon.)

míg a királyfi oda ért. Még pedig lovon indult, de bizony gyalog ért oda, mert utközben megint csak nem tudott ellenállani a jó szívének, és az lett belőle, hogy szép paripája helyett egy ócska vásott kötőfék maradt a kezében.

Ugy esett pedig az, hogy egyik napon, amint az uton lovagolt, hát egy vézna, apró, nyomoruságos koldust ért utól, aki egy még nyomoruságosabb gebét vezetett a kőczmadzag kötőfékénél fogva. Igazabban, csak idáig vezette, mert a ló most már megállt és tapodtat sem akart tovább mozdulni. Sőt inkább úgy látszott, nagyon nagy kedve volt rá, hogy a hátára sulyosodó nehéz zsákkal együtt most mindjárt fölforduljon ott az ut közepén. Jajgatott is a vén koldus keservesen.

— Ó jaj! Ó jaj! Mit csináljak? Mozdulj hát, jó öreg pára! Csak most az egyszer bírd ki még hazáig, aztán soha sem viszlek többé ilyen nagy utra!

A királyfi oda ért melléje (Lásd a képet a 300. lapon.), meg is sajnálta, de egy kicsit el is mosolyodott.

— No öreg, szép szóval, biztatással alig ha segísz a szegény gebéd baján. Hiszen, látom, alig áll a lábán! Ugy segíthetsz, ha leveszed a hátáról azt a nehéz zsákot és megosztazol vele, a magad hátára veszed a teher egy részét.

— Jaj, vitézlő urfi, megtettem volna én azt régen, ha tehetném! De olyan törődött agg vagyok, hogy magam is alig állok a lábamon. Ó jaj, mi lesz belőlünk, ha szegény vén gebém haza nem hozza a zsákot? Otthon éhezve várnak öreg feleségem és a meghalt leányomnak az apró gyermekei. Jó emberektől össze koldultam néhány hétre való elemózsiát és nem jutok vele haza! És még messze vagyok! Bizony-bizony, nemes vitéz, inkább illene, hogy segísz, mint hogy nevsz rajtam.

— Dehogyan nevetlek, szegény öreg! Segítenék is szívesen, csak tudnám mivel?

— Mivel... mivel? Hát... biz' én magam sem tudom, hogy másképp segíthetnél, mint ha lovat cserélünk.

A királyfi nagyot nézett erre az ajánlatra: de aztán megint csak győzött a jó szíve.

— Szó ami szó, de igazad van, öreg. Elvégre miért is ne tenném meg? Én már nem lehetek messze a czélemtől, fiatal vagyok, gyalog is odébb vándorolhatok.

Leugrott lováról, megmarkolta a nehéz zsákot és áttette a maga lovára.

— Így ni! Elbirja az én erős lovam. A vén gebédet pedig szintén haza vezetheted, nekem úgy sem köll.

— Nem úgy alkudtunk, nemes vitéz! Jóért jót várj. A te lovad az enyém lesz, az én lovam pedig a tied, még pedig a kötőfékkel együtt.

Nevetett a királyfi.

— Ezt a rongyos kőcz kötő-féket sajnálod? Hát tartsd meg. Kicserelem az én lovam kantárjával.

— Az ám, ha lehetne. Próbáld meg!

Megpróbálta a királyfi, de ugyan nagyot ámult. Az a kötőfék csak imigy-amigy lötyögött a vén gebe fején, mégis, csodálatos módon, mint ha oda lett volna növe. Nem lehetett azt levenni semmiképen. A királyfi meghökkenve hagyta abba a hiábavaló erőlködést.

— Elhiszed már, ugy-e? szolt az öreg koldus. Hát csak azt mondom, böcsüld meg ezt a hitvány kötőféket, nem közönséges portéka az. Holtáig le nem kerül arról, akire egyszer ráhúzták.

Az öreg aztán még egyszer megköszönte a királyfi szíveségét, kantáron fogta a szép lovat és odább ment az elemózsiás nagy zsákjával. De a királyfi, az bezzeg meg volt akadva. Felüljön erre a vén gebére? Hiszen meg sem bírja. Biz' ezzel csak bajt vett a nyakába.

— Már csak nem hagyom itt a szegény párát! gondolá. Elvezetem valahová, ahol embereket találok, oda ajándékozom valakinek.

Megfogta a kötő-fék végét és lassan odább ballagott. Már nagy darabon ment, mikor végre föltűnt neki, hogy nem hallja a háta mögött a ló lépéseit. Hátra pillant, hát

ekkor ám kötőfék kötél, de megindul száz meg

— Hn séges por sok haszn mozdul a

Meghu mozdult, látni — aztán eg ut árkáb

— Ejj segithete

Futott a kötő-fék végre eg a lóhoz lehetett

vén geb még egy hamarj tartani, a ló fej A vén gödörber eltűnt t

Almé el is g csapta a gött.

Már a nagy ben elr egy cso

— E szánva?

— A a király tudunk nincs n denből veszed

— N — E mára j

ekkor ámult csak nagyot! Kezében volt a kötőfék vége, nem is szakadt el a vásott kötél, de a ló most is ott állt, ahonnan ő megindult és a kötőfék egészen odáig nyult, száz meg száz ölnyi hosszúságban.

— Hm! Ez már csakugyan nem közönséges portéka, gondolá a királyfi. De nem sok hasznát veszem, ha ez a vén gebe nem mozdul a helyéből. Gyere no, szegény pára!

Meghuzta a kötőféket, de a ló csak nem mozdult, hanem — messziről is lehetett látni — jobbra-balra ingott, tántorgott, aztán egyszerre csak felfordult és ledől az ut árkába.

— Ejnye no, szegény pára! Tán még segethetek rajta.

Futott a jó királyfi oda s amint futott, a kötő-fék is egyre kurtábbra zsugorodott, végre egészen rövid lett, mire a királyfi a lóhoz ért. Valami nagyon mély gödör lehetett ott az árokban, abba esett a vén gebe, már csak a feje látszott ki és még egyre mélyebbre süppedt. A királyfi hamarjában a kötő-féknél fogva akarta fenn tartani, de a kötőfék egyszerre csak levált a ló fejéről s a királyfi kezében maradt. A vén gebe pedig egészen elsüllyedt a gödörben, a föld minden oldalról ráomlott, eltűnt teljesen és végképen.

Almélkodott a királyfi, csóválta a fejét, el is gondolkozott sokáig. Aztán vállára csapta a vásott kötőféket és odább ballagott.

Már jóformán esteledett, mikor eljutott a nagy sziklás hegységhez. A hegy tövében elnyúló völgybe épp akkor tereltek egy csorda tehenet.

— Ez talán a szörnyeteg kigyónak van szánva? kérdezte a királyfi.

— Annak, jaj bizony, hogy annak! felelte a király embere csüggedten. Holnapra még tudunk gondoskodni, de már holnap utánra nincs mit adnunk, végkép kifogytunk mindentől . . . akkor aztán következik a végső veszedelem!

— Nem köllene azt megvárni.

— Ki tehetne valamit ellene? Nézd, mára jól lakott a szörnyeteg. Most vonul

haza, még láthatod. Ki merne csak közelre is menni?

— Hát én mernék! Próbálok is valamit. De szükséges, hogy pontosan tudjam, hol van a gonosznak az éjjeli tanyája.

— Csak hogy azt senki sem tudja. Soha senki sem merte fürkészni.

— Pedig azt könnyen megtehetitek. A szörnyeteg jól lakott, most álmosan vonul haza, kellő ügyességgel kiléphetitek, hol pihen le. Hát adjatok nekem hirt róla. En egész nap utban voltam, kissé nyugodnom kell, hogy erőre kapjak. De ha hirt hoztok nekem, még az éjjel próbálok valamit.

Az emberek majd hogy a szemébe nem nevettek; de mert olyan nagyon határozottan beszélt, megtették, amit kívánt. A sziklák közt bujkálva követték a szörnyeteg kigyót. (Lásd a képet a 301. lapon.) Ez pedig fönn a legmagasabb csucok közt egy szűk hasadékban pihent le, csak a fejét nyujtva kifelé, hogy mindenkit bekap hasson, aki közeledni merne.

Holdvilágos éjjel volt, mikor a királyfit egyik bátrabb ember elvezette a szörnyeteg tanyája közelébe. Azaz nem éppen közelébe, hanem jó messziről mutatta meg, aztán sietve távozott mondván:

— Bolondság, ha bele kötsz a szörnyetegbe . . . soha sem térsz innen többé vissza.

A királyfi pedig levette a válláról a vásott kötőféket.

— Ha ugy van, a hogy gondolom, akkor megkoczkáztatom.

Magas, hatalmas szirt emelkedett közel. A királyfi a kötél végét a szikla tövébe bocsátotta, a többit pedig kezében tartva, körül járta a szirtet. És ugy lett, amint gondolta: a kötél nyult, egyre nyult, egészen körül érte a sziklát. A királyfi erősen megkötötte a sziklához, aztán a kötő-fék kantáros részét markolva meg, lábujj-hegyen közeledett az alvó szörnyeteghez. Ha ez fölébred s megpillantja, akkor be is kapja, fölfalja. . . . vége! Egy-két szempillantás alatt eldől, élet-e vagy halál?

A nemes szívi királyfi nem habozott. Kész volt életét feláldozni.

Szerencsésen eljutott a szörnyeteg közepébe, de mikor már csak egy-két lépésnyire volt, a kigyó fölrezzent, föl is emelte a fejét. Megpillantotta az ifjút, rá is akart rontani, de a királyfi fürgébb volt: villámgyorsan a szörnyeteg fejére húzta a bűvös kötőféket, aztán hátra ugrott és egy távolabbi szikla mögé húzódott. És örövendő látta, hogy igaz, amit gondolt. A szörnyeteg utána akart iramodni, de nem mozdulhatott: a bűvös kötő-fék oda kötve tartotta a sziklához. Iszonyatosan sziszegett, hánykódott... mind hiába, nem szabadulhatott.

Lenn a völgyben nem csodálkoztak az emberek, hogy a királyfi másnap nem tért vissza; annál inkább csodálkoztak, de örültek is, hogy a szörnyeteg sem jelent meg. Mi történhetett? A hegységből koronként tompa zaj hallatszott, a föld messzire rengett... De ez másnap már gyöngült, harmad nap már alig volt észre vehető; végre egészen megszűnt.

Meg, mert a szörnyeteg kimerült, nem hánykódott többé. És a királyfi ekkor oda lépett hozzá s hatalmas kardesapással levágta a szörnyeteg fejét. Ezt a bűvös kötőféken vállára vetette s úgy tért vissza az emberek közé.

Volt ámulás-bámulás, de még nagyobb öröm és ujjongás, hogy megszabadult az ország az átkos szörnyetegtől. Diadalmenetben vitték a királyfit a fővárosba, ahol az öreg király alig tudta, mit csináljon nagy boldogságában. Persze hogy feleségül adta neki a leányát, aztán rájok hagyta a királyságát és boldogan éltek és uralkodtak mindaddig, míg meg nem haltak.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVII. köt. 17-dik számában közölt pótló rejtvény megfejtése:

Agg, rest, ara, nyoszolya, jámbor, ág, nevet, okos, síkság. = *Arany János*.

Helyesen fejtették meg: Badics Gizi, Morzányi Elluska, Robitsek Magda, Krisztinkovich Jennike, Boros Ilona, Latinovits Tibor, Gold-

stücker Terezi, Jákó Margit, Szelke Béla, Loránt Ella, Kalmár Rózsika, Fleischmann testvérek, Lány Viola, Melanie, Ágosta és Tivadar, Lengyel Margit és Kálmán, Preisach Frida, Gyika Marianne és Alice, Lakner Margit, Herczeg Ilona, Tannenberg Géza, Veisz Rózsi, Hlatky Géza, Kummerer Paula, Werkner Albert, Kossaczky Gyula, Ebeczky Gabriella (A nevedet egészen ird ki! *F. b.*), Strem Ilonka, Lehoczky Ágáta, Mäder testvérek, Gutman Erzsike, Kazy Livia, Mérey Ágosta és Dalma, Pollák testvérek, Barts Giza, Forster Jolánka, Térty Marianna, Szinyei-Merse Jenő, Veres Gizi, Ujhelyi Tivadar, Boros Emmike, Koller Sárka, Háy Irén és Juliska, Löwensohn Imre, Husz Miczike, Frankl Miczi (Az adakozásokat az én nevemre küldjed be! *F. b.*), Szilágyi Ernő, Eysner Frigyes, Molnár Ferencz, Kazy Péter, Vörösmarthy Ilona és Iduska, Starzsinszky Ferencz és István, Kuzma Albert, Hám Lajos és Ernő, Taller Irén, Szemerey Annuska és Irénke, Bics Erzsike és társai, Ballus Tódor, Sidlauer Lenke és Panna, Péterfy Vilma, Gazsó Irma és Annuska, Sier Friczi, Haksch Mariska, Hollós László, Reich Frigyes, Henn (?) Stefánia (Az aláíráson nem tudtam eligazodni, máskor tehát tisztán ird ki. Még pedig magyarul ird: a vezetéknevet elől, a keresztnévedet második helyen. Magyarul az őrnagy ur neve nem »Artur Majer«, hanem: »Majer Artur.« *F. b.*), Mittermaier Linike.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Forster Jolánka Diósgyörött*, kinek a jutalom-könyvet (*»Ifjúsági emléklapok«*, elbeszélések és költemények, az ifjúság számára gyűjtötte *Füssy Tamás*, színes táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LVII. köt. 16-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Boros Emmike, Kuzma Albert, Husz Miczike (részben), Henn (?) Stefánia.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Fábry Gazsi. A »csósz« nem a kukoricza-csötül származik, mint gondolod, mivel hogy a csósz a kukoricza-földeket őrzi. Hiszen van dohány- s dinnye-csósz is! A csósz a török csausz nyomán formálódott, amely nyelven őrmesterfélet jelent. — **Szüts Ilona és Loránd.** A levélbélyeg-csomókat vettem. Az efféléket azonban csak egy szorgalmas kis diáknak juttatom, aki azok értékesítésével az iskolai könyveit szerzi be; természetesen sok, sok ezernek az árán, mert 100–200 darab is csak 1–2 fillérke. Az éhező és fázó szegény iskolások részére szánt pénzbeli adakozásokat a »Gyermekbarát«-egyesületnek adom át, amely rendszeres és igazságos elosztással gondoskodik róluk. — **Szinyei-Merse Jenő.** A kiadó-hivatalhoz fordulj kéréssel. Ha van még fölös példány, szívesen pótolja. — *Több levélről a jövő számban.*